

СУБСИДІЇ У КРУТОМУ ПІКЕ

Гачок субсидій, на який уряд підвісив близько 7,5 млн домогосподарств, спрацював: українці «проковтнули» захмарні тарифи на комунальні послуги. Але після 1 травня усе зміниться. Прийняті Кабміном нові правила нарахування субсидій, прописані в постанові №300, скоротять кількість отримувачів цього виду держдопомоги на третину.

ЖИТИ СТАЛО КРАЩЕ?

Скорочення видатків держбюджету на виплату субсидій є вимогою МВФ. Адже в розвинених країнах цей вид допомоги отримують тільки найбідніші громадяни, які становлять 5–10% населення. В Україні, завдяки запровадженню нібито економічно обґрунтованих тарифів, близько половини українських сімей були змушені визнати себе жebraками й звер-

нутися за матеріальною підтримкою. Відповідно зросли й видатки держбюджету. Так, у 2016-му до закладених на цю статтю у головний фінансовий документ країни 40,2 млрд грн довелося додати ще 4,4 млрд грн. І цих грошей, як з'ясувалося, не вистачає.

Адже, згідно зі звітом НАК «Нафтогаз України», станом на 31 грудня 2016 року загальний обсяг субсидій, які не були передбачені бюджетом, становив близько 24 млрд грн. За розрахунками компанії, у 2017-му для фінансування цієї держдопомоги теж знадобиться на 23 млрд грн більше, ніж планувалося. І це враховуючи закладену безпрецедентну суму в 51 млрд грн! Тому навіть і без підказки МВФ уряд взявся б за скорочення кількості «субсидіантів».

Першим кроком, паралельно з верифікацією виплат, стало підвищен-

ня мінімальної зарплатні до 3200 грн і підсилення правил видачі субсидій, запроваджене торік. І хоча реального зростання доходів населення так і не відбулося, дані Держстату гріють душу Гройсману, про що він напередодні підвищення мінімальної пенсії аж на 80 грн повідомив у «Фейсбуці».

«Середня зарплата штатного працівника в Україні у березні 2017 року становила 6752 грн. Це вдвічі більше за мінімальну зарплату і на 8,7% більше за показник лютого. Загалом маємо зрос-

тання доходів українців на понад 37%», — констатував прем'єр-міністр.

На його думку, підвищення зарплат навіть випереджають темпи інфляції.

Проте Гройсмана навряд чи турбує, як можна прожити на ці «захмарні» суми. Тим більше, що його зарплатня за березень 2017-го склала понад 36 тис. грн. І це аж ніяк не єдине і не головне джерело його прибутків.

(Закінчення на стор. 3)

**ЗА 2,5 РОКУ ЗАГАЛЬНЕ СКОРОЧЕННЯ НОРМ
СПОЖИВАННЯ СКЛАЛО БІЛЬШЕ ЯК 50%
ПРИ ЗРОСТАННІ ТАРИФІВ
НА ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНІ ПОСЛУГИ НА 400%**

ВСЕУКРАЇНСЬКА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНА ГАЗЕТА

НАША АДРЕСА В ІНТЕРНЕТІ: GAZETA.VV.COM

**Рекомендована ціна
2 грн 30 коп.**

Саме рік тому генеральним прокурором було обрано колишнього голову пропрезидентської парламентської фракції Юрія Луценка. Це було одне з «найцікавіших» призначень після Революції Гідності. Тоді під Луценка навіть переписали законодавство, адже Юрій Віталійович не має юридичної освіти, і тому не міг очолити правоохоронний орган. Тож потрібно було терміново трансформувати закон під майбутнього генпрокурора, при цьому гвалтуючи норми регламенту. Тоді навіть виник термін «зі швидкістю Луценка»: той самий закон було підписано і надруковано в офіційній пресі буквально за кілька годин. Якби так ухвалювали справді корисні законодавчі акти!

Одразу після свого обрання Юрій Віталійович дав багато обіцянок.

«Леонардо да Вінчі малював «Мону Лізу» дванадцять років... У нас немає навіть дванадцяти місяців на те, щоб дати суспільству результат. Ми не такі багаті на час, щоб знову дозволити собі тільки слова», — гучно сказав тоді Луценко.

Так і хочеться запитати: де ж вони, ті результати? Чи, може, Генеральна прокуратура живе за якимось іншим календарем?

А ось ще одна обіцянка: «Той, хто вчинив злочин, повинен відповісти, і мені байдуже, який колір його партійного квитка чи він безпартійний, яке його місце народження, прізвище, національність і релігія — закон один для всіх. Але в роботі Генпрокуратури важлива не тільки каральна функція. Дуже важливо обстоювати права громадян від свавілля влади — поліції, прокурорів, суддів, чиновників. Тому я вважаю, що потрібно припинити практику перетворення правоохоронних органів на політичні проекти і бізнес-холдинги олігархів».

Серйозно? Жодної політики?

Також Юрій Луценко підкреслив, мовляв, на посаді генпрокурора виконає усі завдання, які ставить перед ним суспільство та президент. Хотілось би, звичайно, знати, коли це станеться...

А ось найцікавіше: після обрання генеральний прокурор України Юрій Луценко заявив, що на цій посаді планує перебувати не більше як півтора року.

«Хочу вам повідомити, що я прийняв пропозицію Петра Олексійовича Порошенка відразу, сказавши, що розглядаю своє призначення на термін близько півтора року... Ви знаєте мене дуже добре, я ні в душі, ні по життю — не прокурор. Я, звичайно, розумію, що там треба зробити, але хотів би не затримуватися, оскільки в мене інші погляди на життя», — сказав Юрій Луценко журналістам у кулуарах парламенту 12 травня 2016 року.

Цікаво, чи пам'ятає ці свої слова Юрій Віталійович? Ще цікавіше, як сам оцінює результати своєї діяльності за рік? Адже суспільство їх так і не побачило. Можливо, нинішній генпрокурор і досі обирає пензлик?

ЗА РОБОТУ — ДВІЙКА, ЗА ПІАР — П'ЯТІРКА

Директор Українського інституту аналізу та менеджменту по-

літики Руслан Бортник, оцінюючи роботу генерального прокурора за п'ятибальною шкалою, ставить йому двійку, оскільки ніхто з топ-корупціонерів не притягнутий до відповідальності, жодна резонансна справа не завершена. Більше того, Луценко почав згортати навіть ті реформи, які проводив його попередник Віктор Шокін. Зокрема, реформу внутрішнього прокурорського самоврядування.

«Великою мірою Генеральна прокуратура весь рік продовжувала працювати в режимі піар-агентства. Безкінечно генерувалися різноманітні інформаційні приводи, та реальних результатів роботи ми так і не побачили. Натомість спостерігали брудні підкилимні ігри. Згадайте, наприклад, як ГПУ відкрила провадження стосовно судді,

який розглядав справу за позовом Віктора Шокіна. І таких ситуацій було безліч», — пояснює політолог.

За словами Бортника, наразі складно говорити, чи зможе Шокін оскаржити у Верховному суді своє звільнення. Адже справа дуже політизована. Та наявність такого позову свідчить про те, що у високих владних кабінетах не задоволені Луценком.

«Чи залишиться на посаді генпрокурора Юрій Віталійович? Це залежить тільки від президента. З огляду на все, це буде його останній рік на посаді. Водночас він буде змушений піти у відставку разом із нинішнім урядом. І тоді Луценко повернеться у політику. Подейкували, що він навіть може бути наступником Порошенка, якщо той не піде на другий термін. Певне, це дуже

ДВНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ ЛУЦЕНКА: багато галасу з нічого

дратувало президента», — розповідає експерт.

Руслан Бортник також зазначає, що наразі не варто чекати на ефективну роботу ГПУ під керівництвом Юрія Луценка. Генпрокурор продовжуватиме піаритися і під дати згадувати про резонансні злочини. Але навіть якщо ГПУ й вдасться показати результати через відпо-

За словами Олега Саакяна, Юрій Луценко очолюватиме ГПУ, доки Порошенко буде зберігати свої позиції. Можливо, президент забажає бачити його на якійсь іншій ключовій посаді. Проте це точно не прем'єрське крісло, і Гройсмана не мінятимуть на Луценка.

«У президента дуже коротка лава запасних. Хоча й існує партія

те, що за рік Генеральна прокуратура перетворилася на піар-відділ Юрія Луценка.

«Проте ефективність роботи вимірюється не кількістю прес-конференцій та постів у соціальній мережі «Фейсбук»... Шкода, але в нас не генеральний прокурор, а генеральний піарщик, який розглядає нинішню свою посаду як трамплін для майбутньої політичної кар'єри. Саме тому нині спостерігається висока політизація роботи його відомства», — пояснює політолог.

За словами Олексія Якубіна, для Луценка в принципі важливіше працювати на своє ім'я, аніж показувати результати роботи відомства. Можливо, саме тому ГПУ намагається перетягнути на себе ковдру, коли мова заходить про нові антикорупційні органи і, відповідно, боротьбу з корупцією.

«Генеральна прокуратура повинна працювати тихіше та ефективніше. А в нас багато галасу з нічого. Луценко використовує будь-який інформаційний привід, аби тільки нагадати про себе. Для прикладу: 9 травня сталася ганебна ситуація у Дніпрі, і хоч це стосується насамперед Нацполіції та її керівництва, Луценко відразу поспішив усе прокоментувати. Та поки він піариться, Януковича і членів його команди Інтерпол знімає з розшуку», — пояснює експерт.

Чи довго Луценко перебуватиме на посаді генерального прокурора? На думку Якубіна, це буде залежати від кількох факторів. По-перше, треба дочекатися, чим закінчиться історія із Шокіном. По-друге, доля Луценка залежить виключно від президента, який опирається на нього, проте водночас остерігається, розглядаючи, можливо, як конкурента. А Порошенко намагається тримати якнайближче тих, кого побуюється.

«Також майбутнє генерального прокурора тісно пов'язане з долею коаліції. Не секрет, що нині тривають торги довкола створення більшості «на трьох» (БПП, «НФ», РПЛ). Тож у контексті цих переговорів може постати питання про те, хто буде генеральним прокурором», — підсумовує політолог.

Яна ДЖУНГАРОВА

«ХОЧУ ВАМ ПОВІДОМИТИ, ЩО Я ПРИЙНЯВ ПРОПОЗИЦІЮ ПЕТРА ОЛЕКСІЙОВИЧА ПОРОШЕНКА ВІДРАЗУ, СКАЗАВШИ, ЩО РОЗГЛЯДАЮ СВОЄ ПРИЗНАЧЕННЯ НА ТЕРМІН БЛИЗЬКО ПІВТОРА РОКУ... ВИ ЗНАЄТЕ МЕНЕ ДУЖЕ ДОБРЕ, Я НІ В ДУШІ, НІ ПО ЖИТТЮ — НЕ ПРОКУРОР. Я, ЗВИЧАЙНО, РОЗУМІЮ, ЩО ТАМ ТРЕБА ЗРОБИТИ, АЛЕ ХОТІВ БИ НЕ ЗАТРИМУВАТИСЯ, ОСКІЛКИ В МЕНЕ ІНШІ ПОГЛЯДИ НА ЖИТТЯ», — СКАЗАВ ЮРІЙ ЛУЦЕНКО ЖУРНАЛІСТАМ У КУЛУАРАХ ПАРЛАМЕНТУ 12 ТРАВНЯ 2016 РОКУ

відні судові рішення, то вони будуть оскаржені.

УНІВЕРСАЛЬНИЙ СОЛДАТ

Політолог, голова Єдиного координаційного центру «Донбас» Олег Саакян зазначає, що генеральному прокурору все ж можна зарахувати кілька плюсів. Однак накопичився і негатив. Переважно він пов'язаний із тим, що жодна резонансна справа так і не була завершена, а суспільству не дали відповідей, яких воно чекає. Також під керівництвом Луценка не була модернізована ГПУ.

«Не треба забувати про те, що Луценко — ставленик Петра Порошенка. Президент, який контролює НБУ, Кабмін, парламент, призначенням Луценка на посаду очільника ГПУ тільки посилив тренд на узурпацію», — говорить політолог.

його імені, та немає надійної партійної структури, на яку він би міг опиратися. БПП — це такий собі політичний Франкенштейн, якого збирали, виходячи з інтересів економічно-промислових політичних груп. Відповідно кадровий резерв президента надто малий. А Луценко є універсальним солдатом», — пояснює політолог.

Олег Саакян також прогнозує, що справа Шокіна не має жодних перспектив: «Якби була політична воля на те, щоб повернути його в ГПУ, то вже було б позитивне рішення суду. І ніякої апеляції Шокіну не треба було б подавати. Той інсайд, яким я володію, свідчить про те, що цей позов насправді був казусом для всіх учасників гри, шоком, а зовсім не спланованою акцією», — говорить експерт.

Завершуючи, Олег Саакян прогнозує, що більшість резонансних справ традиційно буде тягтися роками.

ТРАМПЛІН ДЛЯ ПОЛІТИЧНОЇ КАР'ЄРИ

Кандидат політичних наук, політолог Олексій Якубін говорить про

ГЕНЕРАЛЬНА ПРОКУРАТУРА ВЕСЬ РІК ПРОДОВЖУВАЛА ПРАЦЮВАТИ В РЕЖИМІ ПІАР-АГЕНТСТВА. БЕЗКІНЧНО ГЕНЕРУВАЛИСЯ РІЗНОМАНІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ПРИВОДИ, ТА РЕАЛЬНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ РОБОТИ МИ ТАК І НЕ ПОБАЧИЛИ. НАТОМІСТЬ СПОСТЕРІГАЛИ БРУДНІ ПІДКИЛИМНІ ІГРИ

(Закінчення.

Початок на стор. 1)

Соло очільника уряду продовжив хор членів Кабміну, які вже чіткіше декларували скорочення кількості отримувачів субсидій.

«Стрімкого зростання тарифів уже не буде, а доходи людей зростають. Тому я прогножую, що на 1 січня 2018 року допомогу отримуватимуть близько 5 млн домогосподарств. Тобто десь третина відсіється», — підкреслив міністр соціалістики Андрій Рева.

А ось експерт із питань енергетики Володимир Саприкін не розділяє оптимізму міністра. Адже існує велика вірогідність того, що до зими ціни на газ підвищаться.

«На тлі скорочення кількості домогосподарств, які отримують субсидії, це буде подвійним ударом по споживачах комунальних послуг. Та навіть якщо газ не подорожає, ситуація із припиненням чи обмеженням надання соціальної допомоги негативно позначиться на населенні», — підкреслив експерт.

НУ ДУЖЕ НЕВЕЛИКІ СОЦНОРМИ

Скорочення соціальних норм споживання тепло-, електро- та газової енергії не є ноу-хау уряду Гройсмана. Таким самим інструментарієм користувався і Яценюк. Проте уряд Гройсмана перевершив свого «вчителя»: наприкінці квітня 2016-го та в лютому 2017-го Кабмін двома окремими постановами двічі знижував так звані соцнормативи, які використовуються під час нарахування субсидій. Як підрахували експерти, за 2,5 року загальне скорочення норм споживання склало більше як 50% при зростанні тарифів на житлово-комунальні послуги на 400%. А від 1 травня соцнормативи стануть ще меншими.

Так, субсидія для тих, хто опалює будинок або квартиру газом, буде призначатися відповідно до норми 5 куб. м на 1 кв. м опалювальної площі, тоді як до 1 травня 2017-го чинною була норма 5,5 куб.

Також уряд знизив нормативи споживання теплової енергії для централізованого опалення (теплопостачання) абонентам, житлові будинки яких обладнані будинковими або квартирними приладами обліку: з 0,0548 Гкал до 0,0431 Гкал. У 2017-му і 2018 роках громадянам, які користуються індивідуальним опаленням, субсидія нараховуватиметься з 15 жовтня по 15 квітня на 1 кв. м опалювальної площі на місяць. А норми на електроенергію, що йде на опалення, знижено з 65 кіловат-годин до 51.

Володимир Саприкін вважає, що соціальні норми споживання уже занижені. Проте уряд, який не підтверджує свої дії реальними розрахунками, заявляє протилежне.

«Не виключаю, що й надалі Кабмін буде знижувати норми споживання, аби ще більше економити бюджетні кошти», — припустив Саприкін.

Задля цього домогосподарствам з індивідуальним опаленням перенесено строки опалювального сезону. Тепер субсидія нараховуватиметься їм з 15 жовтня по 15 квітня, тоді як раніше призначалася усім українцям в період з 1 жовтня по 30 квітня.

За словами експерта з питань соціальної політики Андрія Пав-

СУБСИДІЇ У КРУТОМУ ПІКЕ

ПОКЛАДАННЯ НА ОТРИМУВАЧІВ СУБСИДІЙ ДОДАТКОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ ЗРОБИТЬ ПРОСТІШИМ ЗАЛУЧЕННЯ ЇХ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У РАЗІ НАДАННЯ НЕДОСТОВІРНИХ ДАНИХ. ТОБТО ЯКЩО РАНІШЕ ДОМОГОСПОДАРСТВО МАЛО ПОВЕРНУТИ ВСЮ СУМУ СУБСИДІЙ ТІЛЬКИ ЗА РІШЕННЯМ СУДУ, ТО ТЕПЕР КОШТИ З НИХ ЗНІМАТИМУТЬ І БЕЗ ВЕРДИКТУ ФЕМІДИ

ловського, задля економії будуть по-новому обраховувати і доходи українців.

«Раніше урядовці обіцяли, що підвищення мінімальної зарплати впливатиме на розмір призначеної субсидії лише у 2018 році. Згідно зі змінами до порядку призначення субсидій, відтепер братиметься до уваги дохід за останні чотири квартали. Тобто тим сім'ям, яким продовжать субсидії з початком нового опалювального сезону, відшкодуватимуть значно меншу суму, ніж раніше, або взагалі відмовлять у допомозі», — підкреслив він.

БОРЖНИКІВ ПРИПРУТЬ ДО СТІНИ

Боржники — окрема стаття постанови №300. Ті, хто раніше мав субсидію на оплату комунальних послуг і прострочив платежі більше ніж на два місяці, втрачають на неї право. Наразі за послуги ЖКГ українці заборгували 25,5 млрд грн, тобто кожен третій є боржником.

Проте постанова передбачає, що якщо протягом двох місяців з моменту отримання інформації про непризначення субсидії через борги сума несплати буде погашена або «субсидіант» напише заяву про реструктуризацію і надасть її до соцзабезу, виплати призначать з дати закінчення дії попередньої держдопомоги. В іншому випадку — з того місяця, коли власник домогосподарства документально підтвердить сплату заборгованості або укладання договору.

Проте ті, хто вперше звернувся за субсидією, навіть якщо вони борж-

ники, досі мають право на таку допомогу від держави.

АБОНПЛАТА ЗНОВУ НА АРЕНІ

Примітним є те, що у кабмінській постанові про субсидії знову з'являється сумнозвісна абонплата на газ. Нагадаємо, 28 березня НКРЕКП прийняла постанову, яка мала набути чинності з 1 квітня і відокремлювала від ціни на газ для населення вартість послуги на розподіл та транспортування ресурсу. Внаслідок цього платежі споживачів підвищилися б у кілька разів. Попри те, що цей крок прописаний у Меморандумі з МВФ, постанову врешті-решт скасували. І головним рятувальником країни виступив пан Гройсман, чий підпис також є під угодою з Фондом. Та й Окружний адміністративний суд Києва своєю постановою зобов'язав припинити дію постанови НКРЕКП.

Але абонплата на газ навіть не думала здаватися. І виплила у постанові №300. Тобто нікуди вона не подінеться, яку б сцену не розігрували в уряді. А слідом за нею запровадять і абонплату на опалення. Зиск простий — субсидію призначають на послугу, а не на її транспортування. Тому грошків із держбюджету витратиться менше, а з кишень українців — навпаки.

КОНТРОЛЬ, КОНТРОЛЬ, КОНТРОЛЬ

Ті, хто до 1 травня отримував субсидії, упродовж місяця мають повідомити органи соціального захисту населення про зміни, які відбулися

у їхній родині. Так, потрібно довести до відома, якщо хтось виписався із квартири чи, навпаки, прописався. Також необхідно доповісти про зміну соціального статусу членів сім'ї: хтось звільнився або влаштувався на роботу, став пенсіонером. Обов'язковим є надання даних про здійснення одноразової покупки, що перевищує 50 тис. грн.

Здавалося б, ці норми існували й раніше. Проте провідний експерт Центру соціальних і трудових досліджень Віталій Дудін вважає, що покладання на отримувачів субсидій додаткових обов'язків зробить простішим притягнення їх до відповідальності у разі надання недостовірних даних. Тобто якщо раніше домогосподарство мало повернути всю суму субсидій тільки за рішенням суду, то тепер кошти з них зніматимуть і без вердикту Феміди. У постанові прописано, що повернення держдопомоги у разі виявлення або ненадання даних про зміни можливе або готівкою, або шляхом списання з особових рахунків на підприємствах-виробниках чи виконавцях послуг. Тобто в платіжках домогосподарства з'явиться борг.

ЧАСТКОВА МОНЕТИЗАЦІЯ ТА ЗНИКЛА ПЕРЕПЛАТА

В уряді давно виробили стратегію додавання ложки меду в діжку з дьогтем. І постановою №300 не є винятком. Як заявляють у Кабміні, все це робиться задля монетизації субсидій. А віце-прем'єр Павло Розенко пообіцяв, що родини-«субсидіанти», які економили електроенергію або

газ у минулому опалювальному сезоні, отримають 700 грн живих грошей. Таких по Україні набралось аж 2,5 млн.

Проте міністр забув сказати, що перерахування грошенят на банківський рахунок отримувача субсидій відбуватиметься не в автоматичному режимі, а тільки за заявою, яку потрібно до 1 вересня подати до органів соцзахисту. Та чи це важливо для міністра? Адже чим менше людей про це знатимуть, тим більше грошей залишиться у казні.

Також доволі знайомим є те, що формування списків «субсидіантів», які можуть розраховувати на виплату 700 грн, покладено на... житлові контори й постачальників послуг, з якими споживачі уклали прямі угоди. Отож, все залежатиме від сумлінності компаній, які не завжди виявляються чесними.

Але це тільки частина «марлезонського балету». Навіть якщо родина взимку мерзла в темному приміщенні, щоб максимально економити газ та світло, грошову виплату можна буде отримати тільки за зкономленими 150 кіловат електроенергії, якщо цей ресурс використовується для опалення, або за заощаджені 100 кубів газу.

З переплатою, яка виникає у споживачів послуг, в уряді взагалі вирішили не панькатися, а списати від 1 травня з рахунку домогосподарства, нібито її й не було. Хоча раніше переплата переходила на наступний місяць, і тоді викласти за комунальну послугу можна було меншу суму. Це мотивувало людей економити. Тепер же переплата за холодну і гарячу воду, а також за опалення повертатиметься у бюджет. Тобто сім'я, яка отримувала субсидію, але економила і не спожила норму, залишки на своїх рахунках втратить.

Експерти одностайно зазначають, що такі дії уряду призведуть до ще більшого зростання боргів за житлово-комунальні послуги серед населення. Адже ціну на газ, яка є основною складовою усіх тарифів, не зроблять справедливою. І Кабмін зовсім не цікавить те, що блакитне паливо власного видобування, яке за законом має спрямовуватися для населення, повністю покриває потреби побутових споживачів. Бо тоді люди могли б і без подачок від держави платити за комунальні послуги. Адже, за розрахунками аналітика громадської організації «Публічний аудит» Тараса Галайди, наразі справедлива вартість українського газу для населення з урахуванням витрат на транспортування та постачання ресурсу становить 1338,6 грн (без податків) за 1 тис. кубометрів і 3200 грн (з податками).

Проте цього не відбудеться. На думку Віталія Дудіна, мета Кабміну — позбавити субсидій усіх, хто працює. Але безглуздо пов'язувати ці плани з підвищенням мінімальної зарплати.

«Це потрібно було робити давно. А нині бюджетники можуть вимагати радикального збільшення зарплат. Приклад подають криворізькі шахтарі, які відмовляються підніматися на поверхню, доки оплату їхньої праці не підвищать до рівня 2012 року — тобто до 1000 євро на підприємствах КЗРК і Evraz», — підсумував експерт.

Антоніна МІРОШНИЧЕНКО

Вдруге Україна прийняла міжнародний пісенний конкурс «Євробачення». Якщо 2005 року музичне свято провели скромно, хоч і пішло на нього 120 млн грн, то нині наша країна вирішила похизуватися і організувати гулянку на найвищому рівні.

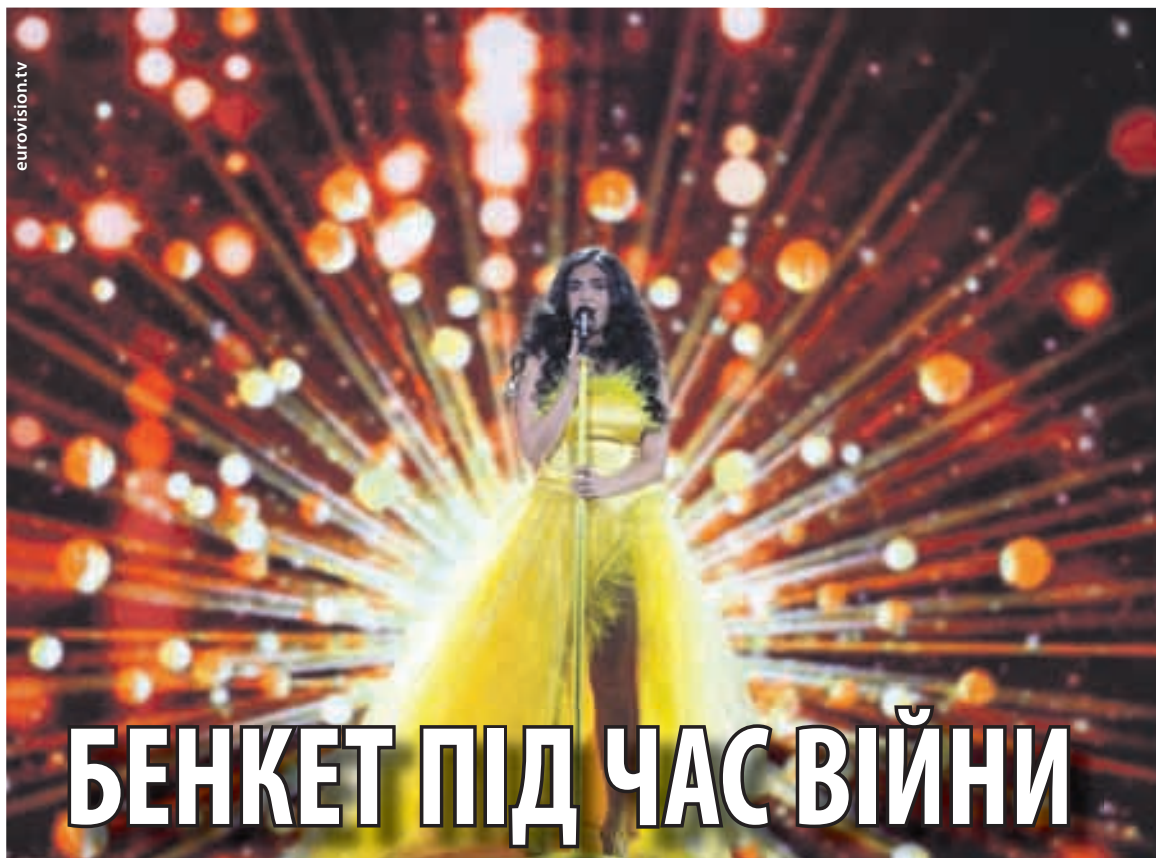
Справді, все було феєричним. А сцена виявилася, мабуть, найкрутішою за останні роки проведення конкурсу. За інформацією ЗМІ, ми витратили на організацію «Євробачення» понад 30 млн євро! Хоча спочатку передбачалося вкластися у половину цієї суми. Принаймні таку цифру озвучували торік. Але «маємо те, що маємо».

Чи можемо ми собі дозволити таке марнотратство? І, найголовніше, навіщо весь цей шик і блиск?

Найдорожчий конкурс в історії «Євробачення» провів Азербайджан 2012 року — 64 млн доларів. На другому місці Данія (2014 року) — 54 млн доларів. У 2009 році фасонилася Росія — 44 млн доларів. Трохи менше витратив Відень у 2015-му — 42 млн доларів. Торік Швеція розщедрилася десь на

15 млн... При цьому в фіналі конкурсу запрошеною зіркою виступив Джастін Тімберлейк! Ми, схоже, вирішили тримати планку і тягнутися за найбагатшими, хоча жодної заморської зірки не випусували. Але, з огляду на бюджет, могли спокійнісінько собі це дозволити.

Якщо говорити серйозно, то без седативних засобів дивитися на сайт ProZorro, на якому відображені всі проведені до «Євробачення» тендери, просто неможливо. Отже, оренда Міжнародного виставкового центру на весь період проведення «Євробачення» коштувала 35 100 655 грн. Забезпечення світловим обладнанням — 79 105 350 грн. Оренда пристроїв відтворення зображення (відеоекрани та відеопроєктори) — 32 429 330 грн. Монтаж і демонтаж сцени обійшовся у 30 607 121 грн.

БЕНКЕТ ПІД ЧАС ВІЙНИ

Устаткування для системи відеоспостереження заради забезпечення безпеки й охорони на пісенному конкурсі «Євробачення» — 14 261 962 грн. Внутрішнє брендуння будівлі місця проведення ПКЄ — 905 200 грн.

Рекордна червона килимова доріжка коштувала 585 504 грн. Організація і проведення відкриття конкурсу — 2 492 360 грн. Послуги творчих колективів (виступ співаки Джамали в інтервальних актах ПКЄ) — 985 500 грн. Шоу Руслани — 393 652 грн. Виробництво короткометражного фільму «Євробачення» з Веркою Сердючкою — 1 800 000 грн. Одяг для трьох ведучих потягнув на майже 900 000 грн. Ну а далі «дрібнички»... При цьому страшно навіть уявити, скільки грошей можна було заощадити. Але навіщо? Потім можна попрохати допомоги! Ми й так ходимо світом із простягнутою рукою, мовляв, дайте нам кредит...

А тим часом, дивлячись на бюджет «Євробачення», дивом дивешся: хай йому грець, ніякі ми не бідні! Ми так легко розкидаємося мільйонами, хочемо показати, як в Україні чудово жити, довести, що ми — такі Європа. Як усе пишнотарно, які спецефекти, яка помпезність! І червона доріжка в нас найдовша, і сцена просто фантастична... Все на найвищому рівні!

Але ж ми бідні! Як можна тринькати такі фантастичні суми в країні, в якій мінімальна зарплата становить 3200 грн, а пенсія... У країні, в якій, врешті-решт, йде війна! І ці гроші можна було витратити на

підсилення боєздатності нашої армії. Адже це значно важливіше, ніж тижневе хизування перед іноземцями. Не можна танцювати на кістках, не можна радіти, коли на фронті гинуть українські бійці! Щодня гинуть! Цей бенкет під час війни просто ошелешує. Це якийсь повний сюр!

Чимало добрих справ можна було б зробити на ці неймовірні для нашої країни гроші. Допомогти онкохворим дітям, пенсіонерам, родинам українських громадян, які є політ'язнями в РФ, і сім'ям загиблих бійців АТО, переселенцям, усім тим, хто не в змозі подбати про себе самотужки. А конкурс провести скромно, та зі смаком. Але ні, ми чванимося перед усією Євро-

пою своєю гостинністю. Наводимо марафет у столиці: перед самим відкриттям латаємо останні діри, мостимо останню бруківку... Хоча стежити за благоустроєм міста потрібно постійно, а не лише до свята! Втім, це наша фішка — робити все, аж коли грім гримне.

Тож чекаємо на наступне «Євробачення». Раптом тоді не лише район поблизу станції метро «Лівобережна» сяятиме. Хоча, може, не потрібно нам більше конкурсів?

А якщо зовсім серйозно, то не терпляче очікуємо на звіт компетентних органів, які перевіряють доцільність використання бюджетних коштів!

Марія АНІНА

ЯК МОЖНА ТРИНЬКАТИ ТАКІ ФАНТАСТИЧНІ СУМИ В КРАЇНІ, В ЯКІЙ МІНІМАЛЬНА ЗАРПЛАТА СТАНОВИТЬ 3200 ГРН, А ПЕНСІЯ... У КРАЇНІ, В ЯКІЙ, ВРЕШТІ-РЕШТ, ЙДЕ ВІЙНА! І ЦІ ГРОШІ МОЖНА БУЛО ВИТРАТИТИ НА ПІДСИЛЕННЯ БОЄЗДАТНОСТІ НАШОЇ АРМІЇ. АДЖЕ ЦЕ ЗНАЧНО ВАЖЛИВІШЕ, НІЖ ТИЖНЕВЕ ХИЗУВАННЯ ПЕРЕД ІНОЗЕМЦЯМИ. НЕ МОЖНА ТАНЦЮВАТИ НА КІСТКАХ, НЕ МОЖНА РАДІТИ, КОЛИ НА ФРОНТІ ГИНУТЬ УКРАЇНСЬКІ БІЙЦІ!

В епіцентр політичного життя України стрімко увірвалося одне з найгостріших в історії країни питань. Нинішні правителі, відібравши в українців після Майдану політичну волю і владу, тепер хочуть відібрати і найголовніше національне надбання — землю.

Ще в 1930-х роках Сталін розумів, що українців можна знищити, лише відібравши в них волю і землю. Сталін так і вчинив, відтак на три покоління практично зникла українська нація.

Нині, у XXI столітті, чинна влада, прикриваючись вимогою МВФ, має намір до кінця року відмовитися від мораторію на продаж сільськогосподарських земель. При цьому навіть не вважає за потрібне провести обговорення цієї гострої проблеми на загальнонаціональному рівні. Не зумівши домогтися успіхів у судовій, пенсійній та податковій реформах, влада взялася за найсолідніше і найнебезпечніше — шматувати землю.

Україні рано чи пізно доведеться вирішувати питання про землю як національне надбання країни. І всім політичним силам країни, як і сто років тому, потрібно буде чітко визначити свою позицію.

Нинішня влада перехопила ініціативу. Але річ у тім, що вона не має ні відповідного досвіду, ні довіри людей. Вона ще не виконала своїх передвиборчих обіцянок, а вже взялася за те, чого не було в програмах провладних політичних партій. Виявляється, влада потрібна була нашому президентові-олігарху, наближеним до нього міністрам і депутатам тільки для того, щоб під виглядом аграрної реформи дістатися останнього національного надбання України — землі.

Практично всі, хто публічно керує нині Україною, не користуються повагою і довірою українського народу. Рейтинги влади є такими низькими, що важко довірити проведення земельної реформи цим людям. Ви ж не віддасте себе в руки недосвідченого хірурга, якого цікавлять тільки ваші гроші, але ніяк не ваше здоров'я. Історія свідчить, що будь-яка, навіть найсправедливіша, земельна реформа є дуже болісною для країни. Але та реформа, яку збираються провести нинішні жадібні, цинічні можновладці, може призвести до жахливих наслідків.

Створюється небезпечна суперечність. За гострої потреби впровадження земельної реформи на користь громадян України в країні немає політико-правового інституту або окремої могутньої політичної сили, яка самостійно могла б вирішити питання про землю. Тому проведення референдуму щодо землі, який ініціює «Батьківщина», мусять розглядати всі політичні сили, незалежно від їхнього ставлення до ініціаторів.

Майбутнє української землі — це спільне завдання, і чим більше політсил братимуть участь у цьому рефе-

рендумі, тим більше шансів на успіх земельної реформи.

Для вдалих перетворень потрібна висока легітимність і професійність не лише авторів закону про землю, а й виконавців.

Нічого подібного немає у нинішнього президента України і народних депутатів. Будь-яке нове державне керівництво легко скасує те, що ухвалить чинна верхівка. Влада, що спирається на адміністративний ресурс, брехню і примус, шантаж і пропагандистський галас, не може вирішувати надзвичайно складне питання про землю. Тому довіряти їм найдорожчий скарб України — землю було б непростимою політичною помилкою.

Ми бачили, як хвацько Гонтарова-Порошенко провели реформу банківсько-фінансового сектора, або як хутенько депутати ухвалили закон про енергетичний ринок, що вигідний тільки вузькій групі бізнесменів, які лобювали його спільно з АП. Так само буде і зі скасуванням мораторію і законом про землю.

Тепер зрозуміло, що мала на меті скандальна реформа банківсько-фінансового сектора економіки. З одного боку, владна верхівка позбулася конкурентів у боротьбі за землю. Ми вже не говоримо про фермерів, які просто задихаються від величезних відсотків на позики від українських банків. Їх завчасно вивели з гри. А з іншого боку, в результаті ліквідації понад 100 банків у руках тандему Порошенко-Гонтарова опинилися величезні фінансові ресурси, які підуть на створення латифундій, афілійованих із президентом-олігархом та його оточенням. При цьому в нас досі не з'явився державний Земельний банк або земельна біржа, які мали б допомогти фермерам вижити під час цієї реформи.

Зрозуміло, що нагальне проведення земельної реформи супроводжуватиметься значною кількістю порушень і злочинів з боку корумпованого чиновництва всіх рангів. А за відсутності необхідних законів і справедливих судів це призведе до серйозної соціальної напруги і конфліктів в українському суспільстві. Коли МВФ наполягає на земельній реформі, він забуває, що в Україні немає чесних судів, що досі не реформовані правоохоронні органи, які продовжують стояти на сторожі інтересів влади, а не народу України.

Відтак в результаті «успішного» проведення «порошенківської моделі» земельної реформи в Україні замість старого класу українських олігархів, що сформувався ще за Кучми, з'явиться новий молодий

Земля і воля

ВЛАДА, ЩО СПИРАЄТЬСЯ НА АДМІНІСТРАТИВНИЙ РЕСУРС, БРЕХНЮ І ПРИМУС, ШАНТАЖ І ПРОПАГАНДИСТСЬКИЙ ГАЛАС, НЕ МОЖЕ ВИРІШУВАТИ ТАКЕ СКЛАДНЕ ПИТАННЯ, ЯК ПИТАННЯ ПРО ЗЕМЛЮ

клас аграрних олігархів-латифундистів на чолі з нинішнім президентом Порошенком, які й керуватимуть країною упродовж десятиліття. А сприятимуть їм західні ТНК і російські бізнес-групи, які спробують в Україні пережити «непевні часи», що спіткали Росію, допомагаючи Путіну «конфедералізувати» й ослабити нашу країну. Бо ніщо так не озлоблює людей, як несправедливий перерозподіл землі.

Крім нового класу українських олігархів на чолі з президентом Порошенком в проведенні антинародної земельної реформи зацікавлений так званий «клас е-декларантів». Згадайте, як 100 тисяч українських чиновників — від колишніх і нинішніх депутатів і міністрів до районного начальства — шокували Україну і Захід своїми величезними багатствами. Задекларовані ними сотні мільйонів доларів готівкою вимагають своєї легалізації або очищення. І участь цієї корумпованої групи в земельній реформі допоможе їм із потенційних злочинців, у яких наступна влада могла б відібрати награване, перетворитися у цивілізованих «сумлінних покупців» української землі. До речі, саме ці люди й проводитимуть на свою користь українську земельну реформу. Отож, перехід у власність за безцінь родючих чорноземів створить для класу «молодоолігархів» і корумпованого чиновництва альтернативу офшорам як місця зберігання награваного.

А куди поділися «донецькі», які становлять кістяк корупційно-бандитського режиму особистої влади колишнього президента Януковича? Не всі втекли до Москви. Чимало з них розповзлися Україною, зачалися в Києві і нетерпляче очікують на земельну авантюру влади. Кинувши розорений Донбас, вони радо візьмуться конвертувати земельну реформу в особисту вигоду. А спе-

кулятивний ринок землі дозволить їм легалізувати накрадене за попередні роки.

Не менше в сумбурному і прискореному проведенні несправедливої земельної реформи зацікавлені й західні ТНК. Так відбулося у Аргентині, Бразилії та інших країнах, які щиро повірили, що легкий продаж землі за лекалами МВФ стрімко підніме їхні економіки. ТНК — це гідні противники нашим латифундистам і чиновникам усіх рангів.

Наразі головне питання дня — як і хто проводитиме земельну реформу. Є чотири ймовірних шляхи.

Швидше за всіх може почати земельну реформу Конституційний суд, який на прохання влади скасує мораторій на купівлю і продаж сільськогосподарської землі. Так само як на прохання колишнього президента Януковича скасував поправки до Конституції і повернув йому величезні президентські повноваження. Що призвело до швидкого формування режиму особистої влади Януковича, криміналізації політики й бізнесу і, зрештою, до Майдану. Конституційний суд легко може піти на поводу найжорстокіших економіко-політичних фантазій чинного президента щодо способів відчуження українських родючих земель.

Другий шлях земельної реформи — це робота Верховної Ради. Але тут у президента Порошенка немає переважної більшості. Крім того, як видно на прикладі «Батьківщини», патріотична опозиція буде опиратися і звернеться до мас. Але найголовнішою проблемою українського парламенту є глибока недовіра всіх верств українського суспільства до його діяльності.

Тепер добре видно, що за своїми кадровими і політичними якостями це один із найслабших парламентів України за всі роки Незалежності. І доручати йому таку тонку справу,

як проведення земельної реформи, просто небезпечно.

Третій шлях — найекзотичніший, але швидкий і ефективний: організація земельної реформи під опікою зовнішнього управління і міжнародним контролем. Але це варіант поки відпадає. Йдеться не просто про реалізацію залізної волі МВФ, якою так уміло прикривається наша влада, а про реальне проведення аграрних реформ через систему спеціалізованих, надзвичайних органів, мереж і структур, які спираються на міжнародну політичну і фінансову допомогу Заходу. А вітчизняні можновладці лише асистуватимуть такій реформі. Але в такому разі, ймовірно, земля не дістанеться ні нашим новим аграрним олігархам, ні фермерам.

Перевагу матимуть ТНК, «спритні» інвестори, міжнародні фінансові інститути та клуби, які швидко перетворять українську землю на об'єкт міжнародної спекуляції і гарної застави для зростаючого держборгу країни.

Тому найдемократичнішим і найефективнішим, але й найважчим залишається четвертий шлях — проведення загальнонаціонального референдуму, під час якого різні політичні сили шукатимуть точки дотику, співпрацюватимуть заради отримання найприйнятнішої для національних інтересів України моделі земельної реформи. Тільки в процесі всенародного плебісциту про землю можна розкрити і врахувати інтереси більшості зацікавлених груп і зменшити ризики нелегітимності й провалу земельної реформи.

У всякому разі загроза такого референдуму повинна змусити владу стримати свої апетити і більше зважати на інтереси всієї України.

Віктор НЕБОЖЕНКО

КОЛИ МВФ НАПОЛЯГАЄ НА ЗЕМЕЛЬНІЙ РЕФОРМІ, ВІН ЗАБУВАЄ, ЩО В УКРАЇНІ НЕМАЄ СПРАВЕДЛИВИХ І ЧЕСНИХ СУДІВ, ЩО ДОСІ НЕ РЕФОРМОВАНІ ПРАВООХОРОННІ ОРГАНИ, ЯКІ ПРОДОВЖУЮТЬ СТОЯТИ НА СТОРОЖІ ІНТЕРЕСІВ ВЛАДИ, А НЕ НАРОДУ УКРАЇНИ

Різке падіння цін на сировину: нафта сягнула п'ятимісячного мінімуму

Нафта постраждала через швидке зростання виробництва в США і небажання ОПЕК скорочувати видобування. Тим часом метали «потрапили під роздачу» через зменшення попиту з боку Китаю.

В Азіатсько-Тихоокеанському регіоні знижуються акції через 5% падіння цін на нафту, пов'язане з побоюваннями перенасичення ринку. Аналітики прогнозують подальші втрати на тлі ознак того, що попит не буде достатньо потужним, аби всотати надлишкове виробництво.

Залізна руда й мідь теж різко подешевшали, і аналітики попереджають про зростаючу загрозу обвалу цін на сировинні товари.

«Падіння цін на сировинні товари виразно говорить нам про те, що в світовій економіці відбувається якесь уповільнення», — сказав Кліфф Тан з банку Tokyo Mitsubishi UFJ у Гонконзі.

«Оптимізм щодо сировинних товарів на початку цього року, схоже, перебуває у процесі повного розвороту. Недавнє різке падіння цін на нафту і подальша слабкість цін на метали призведуть до ще одного негативного старту акцій», — сказав Рік Спунер, головний аналітик ринку CMC Markets у Сідней.

Ціни на нафту минулого тижня впали до п'ятимісячних мінімумів на тлі рекордного обсягу торгів паливом сорту Brent. ОПЕК та інші виробники, схоже, виключили подальші скорочення видобутку заради того, щоб зменшити постійний надлишок нафти в світі.

Погіршує ситуацію й те, що видобування нафти в США від середини 2016 року зросло на понад 10% — до 9,3 млн барелів у день, повідомляє Reuters. Це лише трохи нижче, ніж рівень найбільших виробників Росії та Саудівської Аравії.

«Очікується, що ОПЕК продовжить встановлений ліміт видобування ще на шість місяців, але буде непросто переконати кількох членів, які не є членами ОПЕК, наслідувати їхній приклад», — сказав Абхішек Кумар, старший енергетичний аналітик Interfax Energy. — Продовження ліміту ОПЕК після 2017 року малоймовірно через стійке зростання видобутку нафти в США».

Наприкінці минулого року ОПЕК та інші країни-виробники оголосили про скорочення видобування на 1,8 млн барелів у день протягом перших шести місяців цього року.

«У нас все ще є майже рекордний навіс і ознаки збільшення виробництва в районах світу за межами виробників, які погодилися на скорочення», — сказав Джин Макгіллан, менеджер маркетингових досліджень у Tradition Energy в Стемфорді, штат Коннектикут, США.

«Якоюсь миті ринок змушений буде визнати, що ОПЕК — уже не найважливіший його гравець», — говорить Ойген Вайнберг з Commerzbank. — Тепер важливими є країни поза ОПЕК, і передусім США з їхнім видобутком сланцевої нафти.

Мартін ФАРРЕР,
The Guardian, Великобританія

У прогнозах МВФ надто багато оптимізму

Щовесни бюрократи з усього світу, наче ластівки, злітаються до Вашингтона на щорічні заходи МВФ і Світового банку. Вони формують загальне сприйняття стану світової економіки, яке потім впливає на економічну політику в світі.

Цього разу були сформовані позитивні почуття. На думку експертів МВФ, у 2017-му та 2018 роках реальний ВВП розвинених економік повинен вирости на 2%. Безробіття своєю чергою опуститься нижче за позначку 6%, тобто повернеться до показників докризового 2008 року. Побоювання щодо дефляції залишилися позаду, а інфляція тримається на рівні 2%, що відповідає цілям найбільших центробанків.

Проте, як кажуть у Новій Англії, якщо в квітні ллють дощі, це не означає, що в

травні неодмінно розпустяться квіти. Іноді можуть прийти нові, ще холодніші зливи. Нам не хотілося б влаштувати крижаний душ окрилим міжнародним чиновникам, але ми побоюємося, що їх прогнози є надто оптимістичними. Річ у тім, що ключові проблеми, з огляду на все, залишилися не вирішеними.

Витрати у зв'язку з посткризовим оздоровленням економіки є суттєвою перешкодою на шляху зростання, проте головна проблема полягає у застої його потенціалу, або, інакше кажучи, в прихованій тенденції глобальної пропозиції.

За даними МВФ, протягом цього століття у розвинених економіках спостерігається спад: з 2,71% в 2001 році до 1,28% від початку кризи. У США складається ще похмуриша картина: за даними бюджетного

те, що сьогодні ми споживаємо і позичаємо з розрахунком на вищі доходи завтра, нам варто готуватися до розчарування.

Це розчарування видається практично неминучим для країн із розвинутою економікою з урахуванням того, що їхній державний борг становить у середньому 106% від номінального ВВП, і що дефіцит бюджету зберігається на горизонті прогнозів найближчого майбутнього. Забезпечити бюджетну рівновагу буде все складніше, оскільки центробанки взяли за нормалізацію своєї валютної політики, хоча відсоткові ставки ще не повністю повернулися на докризовий рівень.

У країнах із політикою бюджетних обмежень (Австралія, Канада, Нова Зеландія) приватний сектор з легкою душею набирав борги. Та ось тільки в період труднощів по-

НА ДУМКУ ЕКСПЕРТІВ МВФ, У 2017-МУ ТА 2018 РОКАХ РЕАЛЬНИЙ ВВП РОЗВИНЕНИХ ЕКОНОМІК МУСИТЬ ЗРОСТИ НА 2%. БЕЗРОБІТТЯ СВОЄЮ ЧЕРГОЮ ОПУСТИТЬСЯ НИЖЧЕ ЗА ПОЗНАЧКУ 6%, ТОБТО ПОВЕРНЕТЬСЯ ДО ПОКАЗНИКІВ ДОКРИЗОВОГО 2008 РОКУ. ПОБОЮВАННЯ ЩОДО ДЕФЛЯЦІЇ ЗАЛИШИЛИСЯ ПОЗАДУ, А ІНФЛЯЦІЯ ТРИМАЄТЬСЯ НА РІВНІ 2%, ЩО ВІДПОВІДАЄ ЦІЛЯМ НАЙБІЛЬШИХ ЦЕНТРОБАНКІВ. ПРОТЕ, ЯК КАЖУТЬ У НОВІЙ АНГЛІЇ, ЯКЩО В КВІТНІ ЛЛЮТЬ ДОЩІ, ЦЕ НЕ ОЗНАЧАЄ, ЩО В ТРАВНІ НЕОДМІННО РОЗПУСТЯТЬСЯ КВІТИ

травні неодмінно розпустяться квіти. Іноді можуть прийти нові, ще холодніші зливи. Нам не хотілося б влаштувати крижаний душ окрилим міжнародним чиновникам, але ми побоюємося, що їх прогнози є надто оптимістичними. Річ у тім, що ключові проблеми, з огляду на все, залишилися не вирішеними.

ЗАСТІЙ ПОТЕНЦІЙНОГО ЗРОСТАННЯ

У Європі зростання реального ВВП було вкрай слабким після фінансової кризи: його показник 2016 року був майже на 20% нижчим від того, що обіцяла тенденція десяти докризових років. Нинішнє відновлення стало найповільнішим за останні два століття. Крім того, за усередненими показниками ховається безліч проблем: так, наприклад, Греція та Італія зможуть повер-

нутися до докризових цифр ВВП не раніше ніж 2022 року.

Така тенденція властива економікам усіх країн «великої сімки», оскільки їхнє старіюче населення повільніше росте і менше працює, видаючи мало додаткових трудових годин. Важко сказати, чи збережеться усе це в майбутньому, але цифри залишаються цифрами: вони чітко демонструють, що така ситуація триває вже не перший рік.

МАЙЖЕ НЕМИНУЧЕ РОЗЧАРУВАННЯ

Потенційне зростання — це не просто абстракція економістів. Річ у тім, що якщо зміна очікуваних доходів відбуватиметься у негативному ключі (як, очевидно, все нині складається), ми матимемо менше ресурсів для задоволення наших потреб. З огляду на

комітету Конгресу, масштаби спаду виявилися удвічі більшими: з 4% до 1,5%.

Така тенденція властива економікам усіх країн «великої сімки», оскільки їхнє старіюче населення повільніше росте і менше працює, видаючи мало додаткових трудових годин. Важко сказати, чи збережеться усе це в майбутньому, але цифри залишаються цифрами: вони чітко демонструють, що така ситуація триває вже не перший рік.

милки приватного сектора швидко лягають на плечі держави. Демократичні уряди успішно працюють, коли йдеться про розподіл прибутків зростаючої економіки. Так, наприклад, у період стійкого 4% зростання американської економіки можна було чекати на подвоєння реального ВВП за 18 років, що надавало батькам впевненості в економічному майбутньому їхніх дітей.

В умовах нинішнього 1,5% зростання період подвоєння ВВП збільшується до 48 років, що освітлює економічні перспективи хіба лише онукам. Чи зможуть керівництва країн вжити жорстких заходів, необхідних для того, щоб перейти від стабілізації економіки до їхнього сталого підйому?

Кармен РАЙНХАРТ,
Вінсент РАЙНХАРТ,
Le Monde, Франція

МАКРОН із багатьма невідомими

Наймоладший президент Франції Еммануель Макрон, склавши 14 травня присягу, остаточно взяв у свої руки кермо влади. Його перемога стала щиглом по носі «руського мира» і засвідчила прагнення республіки до подальшої євроінтеграції. У экс-міністра економіки амбітні плани щодо Франції і ЄС. Але навряд чи вони будуть реалізовані повною мірою, адже і в Парижі, і в Брюсселі знайдуться ті, хто встромлятиме йому палиці в колеса.

«Я захищатиму Францію. Її життєві інтереси. Її імідж. Це зобов'язання, яке я беру перед вами! Також я захищатиму Європу — спільноту єдиної долі, яку обрали для себе народи нашого континенту. На карту поставлена наша цивілізація, наш спосіб життя, наша волелюбність, наші цінності, наші загальні задуми та сподівання», — сказав Макрон у своїй промові після оголошення його переможцем виборів, розставивши пріоритети своєї роботи на посаді очільника Франції.

Його прихильники розчарувалися у традиційних партіях. Це студенти, підприємці, професіонали, люди, які мислять креативно. Однак чи стане Макрон, який був заступником генерального секретаря при президентів Франсуа Олланді, а потім — міністром економіки, тим самим свіжим повітом? Це покаже час.

У червні у Франції відбудуться парламентські вибори, і багато що залежатиме від того, яку кількість голосів набере центристський рух «Вперед, Республіка» новообраного президента. І хоча під час президентської кампанії французи виявили розчарування соціалістами і правими центристами, які по черговому керували Францією упродовж десятиліть, а «Вперед, Республіка» грає на гаслах, близьких і тим, і іншим, присутність представників руху в Національних зборах гарантована. Також до парламенту, найімовірніше, пройде й партія головного суперника Макрона — Марін Ле Пен.

Але якщо «Вперед, Республіка» не візьме більшості голосів, Макрону буде вкрай складно реалізувати реформи. Тим часом його передвиборча риторика стала фактично втіленням французької мрії — бути кращими, обігнати Німеччину і США у всьому. Передусім у економіці. Не дарма ж за роботу інвестбанкіром у банку Ротшильда преса охрестила Макрона «фінансовим Моцартом». Він закінчив Вищу школу державного управління і набув таких навичок у політиці, про які українські високопосадовці можуть тільки мріяти.

Ще одним пріоритетом діяльності нового президента є боротьба з тероризмом та забезпечення безпеки в країні. Він планує додатково працевлаштувати 10 тисяч поліцейських, удосконалити екіпірування

силовиків, створити реєстр усіх осіб, яких підозрюють або раніше підозрювали в розпалюванні заворушень чи в зв'язках з «ІГ». Однак це не означає, що Франція зачиняє двері перед іноземцями. Новий президент

який він здійснить на посаді президента, буде до Німеччини. З канцлером Меркель він обговорить плани щодо поглиблення інтеграції, зокрема, щодо створення спільного парламенту, міністерства економіки і бюджету євросони за аналогією з органами, що вже діють у Євросоюзі. Однак і досі в ЄС не було єдності стосовно цих питань, а тепер, після заяви Макрона про необхідність запровадити санкції проти Польщі та Угорщини за відмову розташовувати біженців, його ідеї точно не отримають одностайної підтримки. Отже, ще довго не будуть реалізовані.

**ЩОДО УКРАЇНСЬКОГО ПИТАННЯ
МАКРОН БУДЕ ПОВТОРЮВАТИ
СВОГО ПОПЕРЕДНИКА ОЛЛАНДА
ЩО НАЙМЕНШЕ ДО ОСЕНІ —
ДОПОКИ МЕРКЕЛЬ ЩЕ Є
КАНЦЛЕРОМ І ГРАЄ ПЕРШУ
СКРИПКУ В ЦЬОМУ ПРОЦЕСІ**

пообіцяв насамперед вжити заходів щодо вдосконалення процедури інтеграції талановитих молодих людей, які приїхали з-за кордону.

Програма Макрона містить як раніше озвучені, так і нові пункти. Зокрема, на відміну від багатьох своїх конкурентів на виборах, він не планує змінювати пенсійний вік. Також Макрон не має наміру збільшувати тривалість робочого тижня, який у Франції становить 35 годин. За п'ять років він обіцяє домогтися скорочення безробіття з 9,7% до 7%. За цей період закликає зменшити на 120 тисяч кількість держслужбовців, однак при цьому число вчителів і викладачів тільки зростає — на чотири-п'ять тисяч осіб. А ось армію парламентарів він пропонує скоротити на третину — «для більшої ефективності й прозорості».

Особливу увагу Макрон приділяє і захисту прав найманих працівників. Президентська кампанія супроводжувалася масовими протестами проти змін до Трудового кодексу. Тепер він буде обстоювати розширення допомоги з безробіття, розвиток програм навчання працівників протягом усього життя, зміцнення угод між підприємствами і галуззю. Також спробує усунути нерівність між держслужбовцями і тими, хто працює на приватних підприємствах.

ЄС, на думку Макрона, також потребує серйозних змін. Недарма перший візит,

Українське питання у передвиборній риторичі Еммануеля Макрона, безумовно, було присутнє, однак зводилося до того, що Росія повинна виконувати взяті на себе зобов'язання із врегулювання конфлікту на Донбасі та в Сирії і що санкції проти РФ зберігатимуться доти, доки Кремль повністю не виконає Мінські угоди. Нині і глава МЗСУ Клімкін, і президент України Порошенко висловлюють впевненість, що новий президент Франції стане активним учасником «нормандського формату» і посилює тиск на Росію. Однак, найімовірніше, в українському питанні Макрон буде повторювати свого попередника щонайменше до осені — доки Меркель ще є канцлером і грає першу скрипку в цьому процесі. А ось далі ситуація може розгортатися цікавіше.

Після парламентських виборів у Німеччині, очевидно, буде призначений новий канцлер. І ось тоді Макрон, як уже досвідчений учасник переговорів, постає, аби саме Франція, а не Німеччина посіла лідируючі позиції.

Але багато що залежить і від нас самих. Адже якщо офіційний Київ говорить про те, що тільки «мінський формат» здатен принести в Україну мир, міжнародні партнери навіть не замислюватимуться про інші, ефективніші варіанти.

Аріна МАРТОВА

Безвіз уже видно

Майже 10 років Україна йшла до безвізового режиму. І ось добрела. 17 травня має відбутися підписання акта, затвердженого Радою ЄС. Це, безумовно, позитивне рішення для нашої країни, яке три роки Порошенко використовував як піар-обіцянку. Немає жодних сумнівів, що всі лаври отримання безвізу гарант покладе на себе.

Однак життя без віз не зробить зарплати українців високими, а дороги — європейськими. Та й чиновницький апарат, який сьогодні розсипається у пишномовних фразах, навряд чи наблизиться за рівнем порядності та компетентності до своїх колег із країн ЄС.

Україна справді виконала всі вимоги, висунуті європейськими інституціями, для того, щоб наші громадяни могли їздити до Європи без віз. Перетин шенгенської зони незабаром стане можливим за біометричним паспортом. Утім, доведеться також пред'являти документи, що підтверджують мету поїздки, місце проживання, зворотні квитки і кошти на перебування у країнах ЄС із розрахунку 100 євро в день.

Відразу після затвердження Радою ЄС законодавчої ініціативи про запровадження безвізу для громадян України, не чекаючи на підписання акта президентом Європарламенту і представником головної у Євросоюзі Мальти, українські чиновники злагодженим хором заспівали про перемогу. А сам президент встиг дати телеканалу «1+1» інтерв'ю, в якому, мабуть, бажаючи посилити ефект, озвучив некоректну інформацію: «Понад 35 країн Латинської Америки, Азії, що пов'язані угодами з Євросоюзом про безвізовий режим, автоматично надаватимуть українцям право на подорожі».

Однак договір ЄС про взаємне скасування віз із низкою країн за межами Європейського континенту не передбачає автоматичного анулювання ними віз для третіх держав, зокрема України.

Також Порошенко «обмовився» про відкриття «чотирьох свобод», у відносинах із Євросоюзом. Мовляв, вони стануть можливими для українців, як тільки почне діяти безвіз. Однак якщо свобода пересування товарів, послуг і капіталу поки поза сумнівами, то зі свободою пересування осіб, що передбачає, зокрема, можливість працювати в ЄС, усе складно. Бо українці не мають права на роботу в країнах Співдружності, і це було чітко задекларовано в доповненнях до Угоди про асоціацію, на чому наполягли Нідерланди.

На жаль, безвіз неодноразово ставав чудовим інструментом для маніпуляцій з боку українських політиків. Ось і зараз віце-спікер парламенту Ірина Геращенко заявляє про те, що останнім зобов'язанням України перед Євросоюзом є ухвалення нової редакції Трудового кодексу з антидискримінаційними поправками, які настійно рекомендують наші партнери. Ці поправки справді є важливими і потрібними, але ось сам Кодекс фактично узаконує трудове рабство.

Кожна реформа, на проведенні якої наполягав ЄС, у виконанні українських чиновників перетворюється на фікцію, бо їм не хочеться ламати систему, де можна відчувати себе царем. Тому маємо «ефективні» антикорупційні органи і «чесні» суди. У такому разі українцям не варто навіть мріяти про гарні дороги, європейські зарплати й можливість почуватися громадянином країни, який має право вимагати від своїх «слуг» звіту, на що конкретно йдуть гроші та чому державні кошти осідають у чийось кишеньках.

Ось чому офіційний Київ не прагне бути європейським. Чиновники не хочуть, щоб у своїй країні українці жили гідно.

А безвіз? Це приємна дрібниця, яку український народ, виборюючи європейські цінності на Майдані та воюючи за свою країну на Донбасі, заслужив кров'ю.

Катерина МІЦКЕВИЧ

«Секретний агент»: не довіряй нікому

Фільмів про шпигунів відзняли безліч. Але головними героями у всіляких бондіанах і борніанах завжди були чоловіки. Режисер Майкл Аптед вирішив виправити цю несправедливість і присвятити кіно жінці-супергероїні, яка сама може врятувати весь світ.

Еліс (Нумі Рапас) — колишній агент ЦРУ. Жінка пішла з управління після того, як через її провину кілька років тому в Парижі стався теракт. Головна героїня просто не зуміла вчасно «розколоти» одного з терористів...

Тепер вона мешкає в Лондоні, має роботу в міграційній службі, а заодно співпрацює із британською розвідкою. Але зовсім несподівано її втягують у смертельну гру. Еліс повинна запобігти значно страшнішому теракту, ніж той, що стався багато років тому в столиці Франції. Цього разу терористи планують вдатися до біологічної атаки. Якщо колишній агент вчасно не знайде організатора цього божевільного задуму, то добра частина населення усєї планети може загинути від невідомого страшного вірусу.

Без хеппі-енду, звісно, не минеться, але Еліс слід бути дуже обачною, оскільки на цьому шляху не можна довіряти нікому...

Великою мірою фабула стрічки «Секретний агент» не є оригінальною. Однак творці картини заінтригували глядача просто феєричним акторським складом. Так, у компанії зі шведкою Нумі Рапас, яка здобула популярність завдяки ролі Лісбет Саландер у кінотрилогії «Дівчина з татуванням дракона», опинилися відразу кілька суперстар — Майкл Дуглас, Джон Малкович і Орландо Блум!

Оскароносний Дуглас останнім часом нечасто тішить глядачів появою в кіно, тому його ім'я у титрах є безцінним. Утім, персонажа Дугласа у фільмі замало. Так само і на Орландо Блума, здається, забракло бюджету. І дуже шкода, тому що цей чудовий актор теж знімається вкрай рідко. А ось навіщо в картині з'явився Джон Малкович, залишилося незрозумілим.

Режисер Майкл Аптед дуже добре знайомий зі шпигунськими муві. Так, 1999 року саме він став постановником однієї частини бондіани за назвою «І цілого світу замало». Але цього разу режисерові не вдалося здивувати. Скільки ще кінематографісти лякатимуть глядача смертельними вірусами? Втім, це питання варто адресувати насамперед сценаристові-початківцю Пітеру О'Браєну.

Схоже, шпигунські фільми переживають не найкращі часи. Згадайте останнього Бонда і Борна. Це криза...

Євгенія ПРОРИВАЙ

КОРОЛЬ АРТУР: перебрехана легенда

Режисер Гай Річі — справжній кіномаг. Тонкий британський гумор і неповторний стиль принесли йому всесвітню популярність і зробили його картини культовими. Річі не боїться експериментувати, і це завжди йому вдавалося на славу. Саме тому очікування від його нової роботи «Король Артур: Легенда меча» були неймовірно високими. Світ чекав на нове прочитання легенди. Але про все по черзі...

Відомий британський режисер вирішив відступити від традиційного сюжету й представив нам надто вже альтернативну історію.

Отже, короля Утера Пендрагона (Ерік Бана) за допомогою злих чар убив його рідний брат Вортігерн (Джуд Лоу), щоб самому захопити корону. Юному спадкоємцеві престолу Артуру вдалося вте-

кати вбивцю-самозванця! Певна річ, Артуру все вдається...

Чарлі Ханнем на диво органічно вписався у фентезійний світ. Його Артур дуже свіжий і незвичайний. Та й Джуд Лоу начебто непогано вжився у роль негідника. Але головних героїв помістили в абсолютно спотворену легенду. І часом здавалося, що їм самим було в ній некомфортно.

НАВИЩО ГАЙ РІЧІ СПІЛЬНО ЗІ СЦЕНАРИСТАМИ ДЖОБІ ХАРОЛЬДОМ І ЛАЙОНЕЛОМ ВІГРЕМОМ ВІДСТУПИЛИ ВІД КЛАСИЧНОЇ ОСНОВИ, ПОВНІСТЮ ЗМІНИВШИ ФАБУЛУ? МАБУТЬ, ДЛЯ ТОГО, ЩОБ НАДАТИ ЦІЙ ІСТОРІЇ ПІКАНТНОСТІ Й ПОЗБУТИСЯ СТЕРЕОТИПІВ. АЛЕ СПРОБИ ВИЯВИЛИСЯ МАРНИМИ. БО ЗАМІСТЬ НОВОГО ПРОЧИТАННЯ НАС ЗАВЕЛИ В ТЕМНИЙ ЛІС І КИНУЛИ ТАМ НАПРИЗВОЛЯЩЕ

ти. Малюка підібрали повії і поселили в будинку розпусти, де він і виріс. Тож тепер дорослий Артур (Чарлі Ханнем) тиняється околицями Лондініума зі своєю бандою, навіть не підозрюючи про те, ким він є насправді. Але волею долі йому вдається витягнути з каменя легендарний меч. А це означає, що саме він є справжнім королем усіх англійських земель.

На початках головний герой усіляко відхрещується від якоїсь там великої місії. Але тиран Вортігерн панічно боїться втратити владу. Він замислив убити Артура і всіх близьких йому людей. Тож у персонажа Ханнема не залишається вибору, крім як очолити рух опору і скинути з трону

Згадаймо оригінал. Король Британії Утер Пендрагон віддав на виховання свого сина Артура чарівникові Мерліну. Самого правителя незабаром отруїли, після чого країна занурилася у беззладдя і міжусобні війни.

Через двадцять років Мерлін і єпископ Кентерберійський у Лондоні представили лицарям «меч у камені», на якому був напис: «Хто витягне цей меч з-під ковадла, той і є королем по праву народження над усією землею англійською». Жоден із королів і баронів не зміг витягти меча. Але Артура спромігся. Тоді Мерлін розкрив юнакові таємницю його походження і проголосив королем. Утім, правителі суміжних королівств відмовилися визнати

новоспеченого вінченосця і пішли на нього війною. Артурові ж вдалося відстояти свій трон.

Навіщо Гай Річі спільно зі сценаристами Дjobі Харольдом і Лайонелом Вігредом відступили від класичної основи, повністю змінивши фабулу? Мабуть, для того, щоб надати цій історії пікантності й позбутися стереотипів. Але спроби виявилися марними. Бо замість нового прочитання нас завели в темний ліс і кинули там напризволяще.

Дуже багато запитань залишилося після перегляду фільму. Стрічка містить неймовірну кількість дивацтв, а також історичних дурниць. Наприклад, кілька разів під час боїв вояки використовували порох. Гай Річі, мабуть, не знав, що порох з'явився у Європі лише в XIII столітті. Тоді як Артур — легендарний вождь бриттів VI століття! Ще нам показали полководців-африканців, яких у ті часи теж не могло бути в Англії... І безліч інших схожих моментів.

Але картинка могла бути дійсно приголомшливою. Так, на території студії Warner Bros. було збудовано кілька гігантських знімальних майданчиків. Художники-декоратори створили дуже реалістичні вулиці підземного Лондініума, жваву гавань міста, зовнішні та внутрішні інтер'єри головного замку Камелота, головну вежу володіння короля Вортігерна, гігантську печеру...

А ще спеціально для зйомок цього фільму збудували 60-метровий міст у Камелоті! І це була не просто декорація, а надмірна конструкція, якою щодня проносилися численні вершники у важких обладунках. Ось тільки показали нам надто похмуру і бездушну картинку. Та й комп'ютерна графіка подекуди неякісна. А як здивували бойові слони, що з'явилися на самому початку цього кіно. Відразу згадався «Володар кілець»...

Гаю Річі чудово вдавалися кримінальні драми, неперевершеним у нього вийшов і Шерлок. Але чому режисер вирішив за-

нуритися у чужий для нього світ фентезі й зняти свою версію знаменитої легенди? Чому він наважився зазіхнути на святая святих британського епосу? Чому в нього не було історичних консультантів?

На ці питання практично неможливо знайти відповіді. Втім, це не важливо. Насправді в світі, у якому існують «Володар кілець» і «Гра престолів», слід заборонити знімати фентезі. Оскільки створити більш вражаюче кіно в сенсі картини і драматургії, здається, просто неможливо.

Мабуть, єдине, що було в картині «Король Артур: Легенда меча» справді драйвовим, то це музичний супровід. І все.

Анна СПІВАК

Головний редактор — Анна СПІВАК, відповідальний секретар — Олексій СОКУР

Редакція: м. Київ, бул. Лесі Українки, 26

Пишіть на адресу: ТзОВ «Структура ІТ», а/с 155, м. Київ, Україна, 04080

Засновник та видавець: ТзОВ «Структура ІТ» Тел.: (044) 359-04-54 e-mail: gazetavv@i.ua

Газету надруковано ТзОВ «Мега-Поліграф» 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14

Замовлення № 0 1 2 3 4 5 6 7 8 9 Наклад 10 386 прим.

Передплатні індекси: 23115 (рос.), 49450 (укр.)

При використанні публікацій посилання на газету «ВВ» обов'язкове.

Відповідальність за зміст рекламних матеріалів несе рекламодавець.

